

חוק המועצה להשכלה גבוהה (תיקון מס' 11), התשנ"ח-1998*

1. תיקון סעיף 121 בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 121. אחרי "כאמור בסעיף 21א" יבוא "או ללא רשיון כאמור בסעיף 25ג".

2. תיקון סעיף 212 בחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (ב), במקום "היתר או הכרה" יבוא "היתר, הכרה או רשיון" ובמקום "קיבל היתר או הוכר" יבוא "קיבל היתר, הוכר, או קיבל רשיון";

(2) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"יד) על אף הוראות סעיף זה, מוסד בעל רשיון, כאמור בסעיף 25ג, רשאי להשתמש באחד מן הכינויים המנויים בסעיף קטן (א), ובלבד שיקדים לו את הכינוי שלוחה או סניף."

3. הוספת סעיפים 225 עד 226 לחוק העיקרי יבוא:

225. רשיון לפעולה של מוסד המבטיח תואר אקדמי פלוני (להלן – תואר) או המקיים לימודים המקנים בסיומם תואר או נקודות זכות לקראת תואר, ולא יפרסם דבר פתיחתו או קיומו של מוסד כאמור, אם המוסד לא הוכר לפי סעיף 9 או שלא ניתנה לו תעודת היתר לפי סעיף 21א, אלא אם כן ניתן למוסד רשיון מאת המועצה (להלן – רשיון).

226. (א) המועצה תיתן רשיון כאמור בסעיף 225 למוסד (להלן – מוסד בישראל) שהוא שלוחה או סניף של מוסד להשכלה גבוהה הפועל בארץ אחרת (להלן – מוסד-האם).

(ב) שלוחה או סניף של מוסד-האם הוא מוסד שנתקיימו בו, להנחת דעתה של המועצה, כל אלה:

(1) המוסד בישראל נסמך על מוסדותיו האקדמיים של מוסד-האם ואינו מקיים ועדת מינויים משלו או מוסדות אקדמיים הקובעים מדיניות ותכנית לימודים;

(2) מוסד-האם מוכר כמוסד להשכלה גבוהה על פי הדין החל בארץ שבה הוא פועל (להלן – ארץ-האם), ומוסמך על פי הדין האמור להעניק תארים אקדמיים ובכללם את התואר המובטח או המוענק לתלמידי המוסד בישראל;

(3) המועצה הכירה בהליך מסוים של הסמכה להעניק תארים אקדמיים, המתקיים בארץ-האם ובגוף המסמך את מוסד-האם;

(4) הלימודים המתקיימים על ידי המוסד בישראל מוכרים על ידי מוסד-האם, בהתאם לדין החל בארץ-האם, ומצויים תחת פיקוחו של מוסד-האם;

* נתקבל בכנסת כיום ח' בשבט התשנ"ח (4 בפברואר 1998): הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעת חוק 2438, מיום ז' בחשון התשנ"ז (31 באוקטובר 1995), עמ' 158.
¹ סיח התשי"ח, עמ' 191; התשנ"ה, עמ' 134.

(5) כל הלימודים המתקיימים על ידי המוסד בישראל זהים, או שונים רק במקצת, מן הלימודים המתקיימים באותו תחום במוסד-האם בארץ-האם;

(6) המוסד בישראל מקיים את לימודיו על ידי מרצים שהם -

(א) כולם בעלי מינוי אקדמי במוסד-האם;

(ב) לפחות 20% מהם, משרתם העיקרית היא במוסד האמור, או שהם מרצים בו באופן קבוע כמשך תקופה שלא תפחת מארבע שנים;

(7) תכנית הלימודים במוסד בישראל, בהיקף של 30% לפחות, מתקיימת על ידי מרצים שמשרתם העיקרית במוסד-האם;

(8) (א) אם התואר המובטח או המוענק לתלמידי המוסד בישראל זהה, או שווה-ערך, לתואר אקדמי ראשון מוכר הנהוג בישראל במוסדות מוכרים להשכלה גבוהה (להלן - תואר ראשון), לא יפחתו היקף הלימודים לתואר ומשך הלימודים, או יפחתו רק במקצת, מהיקף הלימודים ומשך הלימודים לתואר האקדמי הראשון המוכר האמור הנהוגים בישראל, ובלבד שלא יפחתו משישה סימסטרים אקדמיים מלאים הנהוגים בישראל;

(ב) אם התואר המובטח או המוענק לתלמידי המוסד בישראל זהה או שווה-ערך לתואר אקדמי שני מוכר הנהוג בישראל במוסדות מוכרים להשכלה גבוהה (להלן - תואר שני), לא יפחת היקף הלימודים לתואר, או יפחת רק במקצת, מהיקף הלימודים לתואר האקדמי השני המוכר הנהוג בישראל;

(ג) לענין פסקה זו, "היקף הלימודים" ו"משך הלימודים" - בין אם הלימודים האקדמיים נערכים כולם במוסד בישראל או במוסד בישראל ובמוסד-האם במצטבר;

(ד) על אף האמור בפסקה זו לענין היקף הלימודים ומשך הלימודים, רשאית המועצה, במליאתה, ובאישור ועדת החינוך והתרבות של הכנסת, לקבוע כללים והוראות לגבי הכרה בלימודים על-תיכוניים קודמים;

(9) (א) אם התואר המובטח או המוענק לתלמידי המוסד בישראל הוא תואר ראשון, לא יקבל המוסד בישראל תלמידים ללימודים אלא על יסוד תעודת בגרות ישראלית או תעודה שוות-ערך, ואולם רשאי המוסד בישראל, בהתאם לכללי המועצה הקבועים לגבי מוסדות להשכלה גבוהה בישראל, לפטור תלמידים מדרישה זו;

(ב) אם התואר המובטח או המוענק לתלמידי המוסד בישראל הוא תואר שני, לא יקבל המוסד בישראל תלמידים ללימודים אלא על יסוד תואר אקדמי ראשון;

10) התואר המובטח או המוענק לתלמידי המוסד בישראל מוכר על פי הדין החל בארץ-האם וזהה, לכל דבר וענין, לתואר המוענק על ידי מוסד-האם לבוגריו באותה תכנית לימודים בארץ-האם;

11) המוסד בישראל אינו מקיים תכנית לימודים לתואר שלישי ואינו מעניק או מבטיח כי יוענק תואר שלישי, אלא אם כן הוכר לענין זה כמוסד להשכלה גבוהה לפי סעיף 9;

12) מוסד-האם מתחייב לראות בבוגרי המוסד בישראל כשירים ללימודים מתקדמים על פי אותם תנאים החלים על בוגרי מוסד-האם, ולקבל את תלמידי המוסד בישראל, אם זה פסק מלפעול, להמשך לימודי התואר שלקראתו למדו בישראל;

13) המוסד בישראל מקיים את הלימודים במקום הולם בעל תנאים מתאימים, לרבות אמצעים הנדרשים להבטחת רמת לימודים נאותה.

25ג. (א) מוסד בישראל שהוא שלוחה או סניף של מוסד-אם לא יפעל בשיתוף עם מוסד מוכר להשכלה גבוהה או מוסד שקיבל היתר לפי חוק זה, אלא אם כן אישרה זאת המועצה, ובתנאים שאישרה.

שיתוף פעולה עם מוסדות להשכלה גבוהה

(ב) המועצה רשאית לאשר, בתנאים שתקבע, למוסד בישראל שהוא שלוחה או סניף של מוסד-אם, להשתמש במבנים או באמצעי הוראה אחרים של מוסד מוכר להשכלה גבוהה או של מוסד שקיבל היתר לפי חוק זה.

25ג. המדינה לא תשתתף בתקציבו של מוסד בישראל שהוא שלוחה או סניף של מוסד-אם אלא מנימוקים מיוחדים, באישור הממשלה, על פי הצעת המועצה.

השתתפות בתקציב

25ג. המוסד בישראל יציג בפני המועצה, בכל עת לפי דרישתה, פרטים בדבר מבנהו ופעילותו, וכל מידע אחר שתדרוש ממנו המועצה; המועצה, או מי מטעמה, רשאים לבקר במוסד בישראל לשם בדיקת התקיימותם של התנאים לרשיון.

מידע וביקורת

25ח. (א) המועצה רשאית להתנות מתן רשיון כאמור בסעיף 25ג בתנאים, לשם קיום הוראות סעיף 25ג, בין שהמוסד בישראל חייב למלאם קודם למתן הרשיון ובין לאחר שניתן לו.

קביעת תנאים

(ב) אין בהוראות סעיף 25ג כדי למנוע ממוסד בישראל לקיים הוראה ובחינות בשפה העברית או בשפה הערבית, אלא אם כן סברה המועצה כי קיום הוראה ובחינות כאמור עלול לפגוע באפשרות של מוסד-האם לקיים פיקוח על המוסד בישראל לשם קיום הוראות הסעיף האמור.

25ט. המועצה רשאית ליתן רשיון זמני למוסד בישראל, לתקופה שתקבע ושלא תעלה על ארבע שנים, אף אם אינו מקיים תנאי מן התנאים המפורטים בסעיף 25ג, ורשאית היא להתנות בתנאים כאמור בסעיף 25ח.

רשיון זמני

<p>25. מוסד בעל רשיון יציין, בכל פרסומיו לציבור, כי התואר שיוענק ללומדי בתום לימודיהם, הנו תואר אקדמי של מוסד-האם בחוץ-לארץ ואינו תואר אקדמי ישראלי ויציין את זהות ארץ-האם; אופן הציון כי למוסד רשיון מאת המועצה ייקבע בכללים על ידי המועצה, באישור ועדת החינוך והתרבות של הכנסת.</p>	<p>חובת גילוי בפרסום</p>
<p>25א. לא קיום או פסק מלהתקיים תנאי מתנאי סעיף 25 או תנאי מן התנאים למתן הרשיון לפי סעיפים 25 או 25ט, או שהפר המוסד את הוראות סעיפים 25ד, 25ז או 25י, רשאית המועצה לבטל את הרשיון או להתלותו לתקופה שתקבע; המועצה לא תחליט על ביטול הרשיון או על התלייתו אלא לאחר שנתנה למוסד הזדמנות להשמיע דברו וקבעה תקופה סבירה לתקן את הטעון תיקון לשם הבטחת קיום התנאים או ההוראות כאמור.</p>	<p>ביטול או התלייה של רשיון</p>
<p>25יב. המועצה תודיע למבקש רשיון על החלטתה בבקשתו, תוך שנה מיום הגשת הבקשה.</p>	<p>מתן החלטה</p>
<p>25יג. מוסד בישראל שסורבה בקשתו לרשיון או שבוטל הרשיון שניתן לו, רשאי, כעבור שנה, לחזור ולהביא לפני המועצה בקשה למתן רשיון, על יסוד ראיות שיביא כי העילות ששימשו לסירוב או לביטול אינן קיימות עוד.</p>	<p>בקשה הורת למתן רשיון</p>
<p>25יד. הודעה על מתן רשיון, התלייתו או ביטולו תפורסם ברשומות, ויציין בה מועד מתן הרשיון, התלייתו או ביטולו, לפי הענין.</p>	<p>הודעה על מתן רשיון התלייתו או ביטולו</p>
<p>25טו. המועצה רשאית לקבוע, באישור ועדת החינוך והתרבות של הכנסת, כללים לביצוע סמכויותיה לפי סעיפים 25 עד 25יג.</p>	<p>כללים לביצוע</p>
<p>25טז. תואר המוענק לבוגרי מוסד בעל רשיון כאמור בסעיף 25 דינו, לכל דבר וענין, כדון התואר הוזה המוענק על ידי מוסד-האם בארץ-האם, ואין בהענקת הרשיון למוסד בישראל משום הכרה של המועצה במוסד בישראל כמוסד מוכר להשכלה גבוהה או משום הסמכתו של המוסד בישראל להעניק תארים מוכרים כמשמעותם בחוק זה.</p>	<p>דין תואר של מוסד בעל רשיון</p>

4. בסעיף 26 לחוק העיקרי – תיקון סעיף 26

(1) ברישה, המילים "קנס או עשרת אלפים לירות" – יימחקו;

(2) אחרי פסקה (5) יבוא:

"(6) המפר הוראה מהוראות סעיף 25ג;

(7) המפר הוראה מהוראות סעיף 25י."

5. אחרי סעיף 26 לחוק העיקרי יבוא:

26א. מבלי לגרוע מן האמור בסעיף 26, יראו עבירה לפי פסקאות (2) ו-(4) על הגנת הצרכן ¹ עד (7) לסעיף האמור גם כעבירה לפי חוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981², ולממונה על הגנת הצרכן לפי החוק האמור יהיו נתונות, לענין עבירות אלה, כל הסמכויות שיש לו לפי פרקים ה' ו' ל"א אותו חוק."

² סיח התשמ"א, עמ' 248.

- תיקון סעיף 28 6. בסעיף 28 לחוק העיקרי, במקום "על מוסד שהוכר ועל מוסד שניתן לו היתר" יבוא "על מוסד שהוכר, על מוסד שניתן לו היתר ועל מוסד שניתן לו רשיון".
- תיקון סעיף 30 7. בסעיף 30 לחוק העיקרי, במקום "בבקשות הכרה של מוסדות" יבוא "בבקשות למתן רשיון למוסדות ובבקשות הכרה של מוסדות".
- הוראות מעבר 8. (א) מוסד שלפני תחילתו של חוק זה קיבל את אישורה של המועצה לפעול בשלוחה או כסניף של מוסד להשכלה גבוהה הפועל בארץ אחרת, יראו אותו כמי שקיבל רשיון זמני לפי סעיף 25 לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 3 לחוק זה, בהתאם לאישור שניתן לו, עד תום תקופת האישור או עד תום שמונה עשר חודשים מיום תחילתו של חוק זה, לפי המאוחר; רשימת המוסדות כאמור, בציון האישור שקיבלו, תפורסם ברשומות תוך 30 ימים מיום תחילתו של חוק זה.
- (ב) לא יועמד אדם לדין בשל עבירות לפי סעיף 26(5) ו-(6) לחוק העיקרי כנוסחו בסעיף 4 לחוק זה, ולפי סעיף 26 לחוק העיקרי כנוסחו בסעיף 5 לחוק זה, לגבי מוסד שפעל לפני תחילתו של חוק זה בשלוחה או כסניף של מוסד להשכלה גבוהה הפועל בארץ אחרת, מבלי שקיבל את אישורה של המועצה לפעול כאמור, והכל עד תום שנתיים מיום תחילתו של חוק זה, ובלבד שהגיש בקשה לקבלת רשיון תוך שישה חודשים מיום תחילתו של חוק זה.

יצחק לוי
ממלא מקום שר החינוך
התרבות והספורט

בנימין נתניהו
ראש הממשלה

דן תיכון
יושב ראש הכנסת

עזר ויצמן
נשיא המדינה